Redacțiunea, Administrațiunea, și Tipografia:
Brașovŭ, piața mare Nr. 30.

Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimetŭ.

INSERATE se primesc la Administrațiune în Brașovu și la următórele Birouri de anunciurĭ:
în Viena: M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks Nachfolger; Anton Oppelik, J. Dannebcr, în Budapesta: A. V. Goldbergerg, Eckstein Bernat: în Bucurescĭ: Agence Havas, Succursale de Roumanie; în Hamburg: Karolyi & Liebmann.

Prețulŭ inserțiunilorŭ: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicarĭ mai dese după tarifă și învoiélă.
Reclame pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. seu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LVIII.

„Gazeta" iese în fiă-care ḑi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un anu 12 fl., pe șese lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe anŭ.

Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 francĭ.
Se prenumără la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectori.

Abonamentulŭ pentru Brasovŭ
a administrațiune, piața mare, Târgulu Inului Nr. 30 etagiulŭ I.: pe unu anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anu 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. Atâtu abonamentele câtŭ și inserțiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 52. Brașovŭ, Lunĭ-Marțĭ, 7 (19) Martie 1895.

Cabinetulŭ Banffy și constelația în camera magnațilorŭ.

Brașovŭ, 6 Martie v. 1895.

Peste puține ḑile se va începe în camera magnațilorŭ din nou discuțiunea asupra celorŭ două proiecte de lege bisericescĭ-politice, carĭ au fostŭ respinse de acéstă cameră în tómna trecută, adecă asupra proiectului privitorŭ la liberulŭ-exercițiu religionarŭ și asupra proiectului privitorŭ la recepțiunea religiunei mosaice

Precum se pare, guvernulŭ Bánffy sperézá, că va dobêndi votarea acestorŭ proiecte de către majoritatea camerei magnațilorŭ, făcêndu-se o modificare neesențială numai în proiectulŭ privitorŭ la liberulŭ exercițiu religionarŭ.

Scimŭ, că magnații au combătutŭ cu deosebire acelŭ paragrafŭ despre egala îndreptățire a celorŭ ce nu aparținŭ nicĭ unei confesiunĭ, nevoindŭ sĕ admită nicĭdecum „neconfesionalitatea". Acuma se crede, că décă se va șterge acestŭ paragrafŭ și va fi lăsată cestiunea neconfesionalităţii în grija guvernului, ca elŭ sĕ-o reguleze prin ordonanțe, se va puté stabili o înțelegere cu majoritatea magnațilorŭ.

In ce privesce însĕ paragrafulŭ de trecere dela creștinismŭ la religiunea mosaică, care paragrafŭ se cuprinde în proiectulŭ pentru recepțiunea Evreilorŭ, și este asemenea aspru combătutŭ de oposiția clericală, guvernulŭ nu vrea sĕ scie de o modificare a lui și stăruie ca proiectulŭ sĕ fiă primitŭ *en bloc*.

Lucru firescŭ, că falanga evreomaghiară nu se póte învoi cu-o modificare a legei în sensulŭ amintitŭ, căcĭ tocmai la aceea țintescŭ ei, ca religiunea jidovéscă sĕ fiă pe deplinŭ egalŭ îndreptățită cu cele-l'alte religiunĭ. Organulŭ lorŭ „P. Lloyd" ḑice, că cestiunea trecerii libere dela o religiune la alta e punctulŭ decisivŭ alŭ egalităţii și susține, că negarea acelei cestiunĭ ar învólve chiar o directă vătămare a religiunei jidovescĭ.

Marea întrebare este acuma décă speranțele ministrului-președinte Banffy se vorŭ împlini orĭ nu. Nouĕ ni se pare, că oposiția din camera magnațilorŭ nu numai că nu s'a slăbitŭ, dér s'a întăritŭ multŭ din tómna trecută, căcĭ de atuncĭ s'a înființatŭ „partida poporală" catolică și s'a începutŭ pe tótă linia lupta în contra legilorŭ bisericescĭ, dându-se lozinca despre „revisuirea" lorŭ.

In asemenĭ împrejurărĭ este fórte greu a crede, că cabinetulŭ Bánffy își va puté câștiga majoritate. Nu-i va succede acésta nicĭ prin noua tactică a oficioșilorŭ de a suspiționa pe Ferdinand Zichy și soțĭ, că ar sta în legătură cu „ultraiștii românĭ" și cu antisemiții „creștinĭ-socialĭ" din Austria.

Aceste suntŭ apucătorĭ prea deochiate și décă br. Bánffy nu dispune de alte mijlóce de a-'șĭ câștiga voturĭ între magnațĭ, va face unu teribilŭ fiasco.

De geaba suntŭ și declarările prealabile ale pressei guvernamentale, că prin eventuala respingere înoită a proiectelorŭ din cestiune posiția guvernului nu va fi alterată, și că aceste proiecte vorŭ face atuncĭ érășĭ plimbarea la camera deputaților și îndĕrĕtŭ.

Vede și simte orĭ-și-cine, că în casulŭ unei asemenea desastru cabinetulŭ Banffy, care și așa stă pe o basĭ fórte șubredă, ar suferi o sguduitură mortală.

Stările interne din Ungaria.

Intoleranța guvernului maghiarŭ față cu naționalitățile nemaghiare, pe ḑi ce merge devine totŭ mai mare, și se póte conchide cu siguritate, că în acéstă privință cabinetulŭ Bánffy e hotărîtŭ a continua politica ministeriului de mai înainte, ḑice unŭ ḑiarŭ vienesŭ. Decĭ plângerile Românilorŭ și ale celorlalte națiunĭ nemaghiare din Ungaria privitóre la asuprirea naționalităţii lorŭ, nicĭ decum nu suntŭ neîndreptățite. Cu tóte că Maghiarii, lățescŭ prin pressa européná espunerĭ false despre stările interne ale Ungariei, totușĭ întréga lume scie despre terorismulŭ Maghiarilorŭ față cu națiunile nemaghiare, și nu se póte denega faptulŭ, că în Ungaria esistă drepturĭ numai pentru Maghiarĭ séu pentru cei ce vorŭ sĕ se facă Maghiarĭ.

Dér cu tóte că partidele maghiare suntŭ una în ce privesce ura și terorismulŭ față cu Slavĭĭ și Românĭĭ, totușĭ starea internă politică în Ungaria e tristă, desolată și trebue sĕ ducă la *nimicirea sistemului politicŭ actualŭ*. Crisa în Ungaria a devenitŭ staționară. Intregŭ ministerulŭ Bánffy se clatină, și partida liberală e aprópe de disolvare. Baronulŭ Ivor *Kaas* caracterisézá starea internă politică a Ungariei ḑicêndŭ, că ducerea în deplinire a legilorŭ bisericescĭ-politice nu este altŭ ceva, decâtŭ estinderea luptei parlamentare peste tótă țéra. Guvernulŭ voiesce sĕ introducă căsĕtoria civilă obligatóre făr' de procedura matrimonială. Cum vré elŭ sĕ ducă în deplinire legea materială, fără lege formală? Numai legea póte crea mandatulŭ judecătorescŭ. A crea însĕ mandatulŭ, pe cale de ordinațiune, ar însemna încălcarea constituțiunei. Totulŭ dovedesce, că programulŭ guvernului e o absurditate și e irealisabilŭ.

La ce gradŭ de confusiune a ajunsŭ starea internă a Ungariei, se póte vedé și din aceea, că unŭ organŭ alŭ guvernului maghiarŭ pretinde directŭ întrebuințarea sabiei și a temniței contra preoțimei, care agitézá. Partida liberală își susține încă posițiunea în Ungaria, însĕ lupta a pierdut'o. Domnesce o zăpăcélă completă, causată prin politica terorismului, a intoleranței naționale și a corupțiunei.

Epistola Papei
către contele Ferdinandŭ Zichy.

Papa Leo XIII a adresatŭ contelui Ferdinandŭ *Zichy*, șefulŭ „partidei poporale", o epistolă din incidentulŭ, că Zichy a încunosciințatŭ Papei formarea „partidei poporale" și înființarea unei foi catolice. Epistola Papei e următórea:

Iubitulŭ meu fiu! Nobile bărbatŭ!

Mantuire și binecuvêntare apostolică!

Inaintea ta și a poporului maghiarŭ e destulŭ de cunoscutŭ cu câtă sîrguire și bunăvoință am urmăritŭ totŭ ce s'a întêmplatŭ în timpulŭ din urmă în interesulŭ religiunei din Ungaria.

Ne-a durutŭ fórte multŭ, că causa catolică — care dela regele St. Ștefanŭ a înfloritŭ statornicŭ în voi — este atacată cu apucăturĭ așa de măestrite, încâtŭ a ajunsŭ aprópe în mare pericolŭ. Din pricina acésta, parte în virtutea datoriei, ce emanézá din oficiulŭ nostru apostolicŭ, parte din deosebita iubire, ce o simțimŭ față de voi, nisuimŭ din tóte puterile, ca *sĕ îndemnâmŭ sufletele Maghiarilorŭ spre apĕrarea sacramentelorŭ catolice.*

Cu bucuriă vĕ aducemŭ vouĕ laudă publică chiar și de aceea, că n'ațĭ lipsitŭ mai multŭ a-ne sprigini în nisuințele nóstre; *dér mai vîrtosŭ ne-amŭ bucuratŭ, că catolicii au făcutŭ o nouă grupare pentru a apĕra în parlamentulŭ țĕrii drepturile sfintei bisericĭ și splendórea religiunei Ungariei.* Vĕ gratulămŭ apoi din adênculŭ inimei, că conducerea acestei grupărĭ s'a încredințatŭ ție, *alŭ meu iubitŭ fiu*, și contelui Mauriţiu Nicolau Eszterházy, acestui nobilŭ bărbatŭ.

Epistolele vóstre pline de omagii și de iubire, ce ni li-ațĭ trimisŭ ḑilele trecute, dovedescŭ, că ce voință deosebită vĕ con-

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS."

Intreprinḑĕtorulŭ de pompe funebre.

Novelă, de *Alecsandru Puschn.*

Cele din urmă mobile ale intreprinḑĕtorului de pompe funebre Adrian Prochoroff, fură așeḑate pe carulŭ mortuarŭ și o pĕreche de cai închiarițĭ îlŭ duseră pe acesta pentru a patra óră dela Bassmannaja la Nikitskaja, unde se mută dimpreună cu întréga sa familiă. După ce-șĭ încuiase vechea sa prăvăliă, lipi pe ușe o însciințare, de cuprinsulŭ, că acea casă este de vênḑare, séu de închiriatŭ, și o porni apoi pe josŭ la noua sa locuință. Când se apropiă de casa cea galbenă, care-i preocupase atâtŭ de multŭ fantasia și pe care o cumpĕrase în fine cu o însemnată sumă de banĭ, Prochoroff se uimi de-odată, din causă, că inima lui nu-i bătea de bucuria. Er când păși dênsulŭ peste noulŭ pragŭ și află noua sa locuință în cea mai mare disordine, suspină adêncŭ la amintirea vechei colibĭ, în care opt-spre-ḑece anĭ de-a rêndulŭ domnise în tóte privințele cea mai perfectă ordine și certa pe ambele sale fiice precum și pe servitórea sa pentru întârḑierea lorŭ. După aceste apoi începù însu-șĭ, sĕ așeḑe diferitele scule la loculŭ cuvenitŭ.

In curênd ordinea fù restabilită. Sicriulŭ cu icóna Domnului, oglinda, masa, divanulŭ și patulŭ își ocupară în odaia din dĕrĕptŭ ungherele destinate lorŭ; în bucătăriă și în odaia de locuitŭ fură așeḑate obiectele industriale ale stăpânului, sicriurĭ de tótă colórea și mărimea, și dulapurile fură umplute cu pălării de doliu, cu mantale și cu facle. De-asupra porții se ivì în curênd unŭ scutŭ, care representa pe unŭ corpolentŭ Cupidon cu o făcliă înfășurată în mână și sub acestŭ scutŭ se afla inscripțiunea: „aicĭ se vêndŭ și se înfrumsețézá cosciuge simple și lustruite, ba sĕ potŭ da și împrumutŭ cosciuge și se reparézá cele vechĭ".

Fetițele se retraseră în odaia lorŭ, ér Adrian, după-ce-șĭ inspectă locuința, se puse la ferésträ și porunci sĕ i-se pregătéscă numai decâtŭ mașina de céiu.

Inteligentulŭ meu cetitorŭ scie, că atâtŭ Shakespeare, câtŭ și Walter Scott au presentatŭ pe îngropătorii lorŭ, ca pe nisce veselĭ și glumețĭ tovarĕșĭ, pentru-ca prin acestŭ contrastŭ sĕ ne escite și mai puternicŭ fantasia. Din respectŭ pentru adevĕrŭ însĕ, eu nu le potŭ totușĭ urma esemplulŭ, și ast-felŭ mĕ simtŭ necesitatŭ, de a mărturisi, că caracterulŭ întreprinḑĕtorului nostru de pompe funebre era în perfectă armoniă cu trista sa misiune. Adrian Prochoroff era de obiceiu tăcutŭ și gânditorŭ. Numai din când în când era întreruptă tăcerea acésta a sa numai cu scopulŭ de a-șĭ dojeni fiicele, décă le afla stândŭ fără ocupațiune și privindŭ de pe feréstră la trecĕtorĭ — séu décă marfa sa era cerută pe unŭ prețŭ neașteptatŭ din partea acelora, carĭ — din nefericire, une-orĭ însĕ și din fericire — aveau lipsă de ea.

Ast-felŭ și acum Adrian, stândŭ la feréstră și sorbindu-șĭ a șéptea céșcă de céiu, era, ca de obiceiu, cufundatŭ într'o melancoliă adêncă. Dênsulŭ se cugeta la povoiulŭ, care înainte cu optŭ ḑile isbucnise tocmai în acelŭ momentŭ, când se începuseră ceremoniile de înmormêntare ale concediatului comandantŭ de brigadă.

Multe mantale de doliu fuseseră, din causa acésta, feștelite și multe pălării se stricaseră. Dênsulŭ se convinse decĭ, că erau de lipsă nouĕ cheltuelĭ, de-óre-ce vechiulŭ sĕu depositŭ de haine de doliu se afla într'o stare demnă de compĕtimitŭ. Spera sĕ ia însĕ o frumósă și rotunjóră sumă dela îmormêntarea bĕtrânei soții a negustorului Truschin, care deja de-aprópe unŭ anŭ sta pe marginea mormêntului. Dér bĕtrâna damă trăgea de mórte în strada Rasgulai și Prochoroff se temea, că moștenitorii acesteia, cu tótă promisiunea lorŭ, nu vorŭ trimite la dênsulŭ din causa depărtărei și că se vorŭ puté înțelege cu cei mai apropiațĭ întreprinḑĕtorĭ de pompe funebre.

Aceste sbuciumărĭ de minte fură fără de veste întrerupte printr'o întreită și francmasonică ciocănire în ușe.

— „Cine e acolo?" întrebà întreprinḑĕtorulŭ.

Ușa se deschise și întrà unŭ bărbatŭ, în care deja dela prima vedere puteai recunósce unŭ industriașŭ germanŭ, care se apropià cu o față veselă de întreprinḑĕtorŭ.

— „Scusațĭ, stimate vecine", ḑise dênsulŭ în acelŭ dialectŭ rusescŭ, pe care nu-lŭ puteai asculta fără de-a nu suride; „scusați-mĕ, că vĕ molestezŭ cu visita mea... Dér voescŭ cu orĭ-ce prețŭ, sĕ ve facŭ cunoscința. Eu sunt pantofarŭ, mĕ numescŭ Gottlieb Schulze și locuescŭ colo, în casa aceea, care se află tocmai în fața ferestrilorŭ D-Vóstrĕ. Mâne îmĭ serbezŭ nunta de argintŭ și viu sĕ vĕ învitŭ, pe D-Vóstrĕ și

duce pe voi în continuarea eminentei vóstre activitățĭ. Amintițĭ în acestea și împrejurarea, că sub titlulŭ „*Fejérmegyei Naplo*“ ațĭ fundatŭ o nouă fóiă pentru promovarea scopurilorŭ credincioșilorŭ catolicĭ; și acésta o aprobămŭ cu bucuriă. Dér după-ce tu și colegii tei nicĭ-odată nu vĕ vețĭ abate dela sfaturile și autoritatea episcopilorŭ, ținețĭ cu cea mai mare stăruință și la aceea, ce am prescrisŭ deja de mai multe-orĭ editorilorŭ de ḑiare: adecă la iubirea de aprópelui, la moderațiune în espresii, la atențiunea față de autoritățile lumescĭ, și în fine la *deplina concordiă cu episcopii, dér mai alesŭ cu sfântulŭ Scaunŭ.*

Și acum sărițĭ *cu curagiu și vitejiă* la aceea, ce vĕ demandă iubirea de patriă și *splendórea religiunei strĕbune.* Noi însĕ — pentru-ca Dumneḑeu, la rugarea patrónei Ungariei, nemaculata Vergură Maria, sĕ promoveze activitatea Vóstră — trimitem cu mare bucuriă dinecuvêntarea nóstră apostolică ție, iubitulŭ meu fiu, nobilului bărbatŭ Nicolau Mauriţiu Eszterházy și tuturorŭ acelora, carĭ cu voi dimpreună ni-au adresatŭ epistola.

Roma, 6 Martie 1895, anulŭ XVIII alŭ guvernării nóstre papale.

Leo XIII.

„Catolicii maghiarĭ în România“.

Sub titlulŭ acesta publică „*Budapesti Hirlap*“ dela 16 Martie unŭ articolŭ, în care se ocupă de sórtea catolicilorŭ maghiarĭ din România din incidentulŭ numirii noului episcopŭ latinŭ din Bucurescĭ Otto *Zardetti.*

Zardetti a făcutŭ — ḑice fóia ungurésců — o călĕtoriă la Budapesta și a fostŭ primitŭ în audiență de primatele *Vaszary*. In legătură cu acéstă fóiă ungurésců se ocupă și de starea bisericelorŭ și confesiunilorŭ din România, apoi spune, că *Zardetti* este celŭ dintâiu a cărui numire nu s'a făcutŭ cunoscută din Roma pe cale diplomatică, ci și-a înscințat'o elŭ însu-șĭ ministeriului de culte românŭ, declarândŭ totodată, că *vré sĕ pășéscă în legăturĭ mai strînse cu ministeriulŭ românŭ de culte și instrucțiune publică.*

„Opinia publică română — ḑice „Budapesti Hirlap“ — a întêmpinatŭ cu osanale acéstă faptă a lui Zardetti și urgitéză, ca *în ministeriulŭ de culte sĕ se organiseze o secția catolică.* Décă s'ar întêmpla acésta, atuncĭ biserica catolică din România îșĭ va pierde independența și va fi pusă cu desăvêrșire la disposițiunea guvernului românŭ. Orĭ și cine póte apoi sĕ prevadă, care va fi, în acestŭ casŭ, situațiunea catolicilorŭ maghiarĭ în România. E lucru sciutŭ, că în România nu suntŭ preoțĭ catolicĭ în numĕrŭ suficientŭ, carĭ ar fi potrivițĭ pentru a îngriji de interesele religionare ale catolicilorŭ maghiarĭ.

„Avemŭ informațiă sigură, că din cercurĭ private s'a făcutŭ, pe cale confidențială, întrebare la Roma, că nu s'ar puté aplica la episcopia din Bucurescĭ unŭ preotŭ catolicŭ maghiarŭ cu rangŭ mai înaltŭ, în calitate de prepositŭ, orĭ de episcopŭ titularŭ, care apoi sĕ se îngrijéscă, ca preoțiĭ catolicĭ maghiarĭ în numĕrŭ suficientŭ, sĕ se intereseze de afacerile religióse ale credincioșilorŭ maghiarĭ. Rĕspunsulŭ a fostŭ, că Curia va satisface acestei dorințe, îndată ce i-se va da espresiă din partea corului episcopescŭ, și va propune la postulŭ acesta unŭ omŭ potrivitŭ.

„Credemŭ — finesce „Budapesti Hirlap“, — că preoțimea superióră catolică ar lucra fórte patrioticŭ și corespunḑĕtorŭ interesolorŭ bisericei catolice, décă în direcția indicată ar face pașii necesarĭ, — căcĭ décă d-lŭ *Zardetti* merge mai departe în direcția începută, atuncĭ biserica catolică din România ajunge cu desĕvêrșire sub tutela guvernului românŭ de culte, ér acesta se va îngriji, ca pe preoții maghiarĭ catolicĭ sĕ i suplinéscă cu preoții gr. cat. de naționalitate română din Ungaria, și romanisarea elementului catolicŭ maghiarŭ va fi și mai rapidă. Amŭ ajunsŭ la óra a douĕ-spre-ḑecea. E târḑiu, dér nu tocmai așa, ca negligențele de până acum sĕ nu le reparămŭ în parte“.

Câtă îngrijire de sórtea Ciangăilorŭ din România!

SCIRILE ḐILEI.

5 (17) Martie.

Cum se respectă dreptulŭ limbii române în afacerĭ bisericescĭ-scolare. Unŭ casŭ aprópe analogŭ cu celŭ alŭ Episcopului Popea dela Caransebeșŭ i s'a întêmplatŭ Consitorului românŭ gr. or. din Sibiiu. In ședința comisiunei administrative a Comitatului Turda-Arieșŭ, inspectorulŭ scolarŭ a raportatŭ, că în afacerea posturilorŭ de preoțĭ-învĕțătorĭ, Consistorulŭ gr. or. din Sibiiu a trimisŭ numitei comisiunĭ unŭ rescriptŭ „în limba valahă.“ *Comisiunea a retrimisŭ rescriptulŭ cu provocarea, sĕ i-se scrie unguresce, în „limba statului.“* Mai departe comisiunea a luatŭ disposițiunĭ, ca învĕțătorulŭ gr. or. din Ghertanŭ și învĕțătorulŭ suplentŭ din Ofenbaia sĕ fiă oprițĭ de a mai propune, deóre ce nu au diplome de învĕțătorĭ. — Étă, d-le Szapáry, cum se respectă dreptulŭ limbei române în afacerile bisericescĭ-scolare și ce concepte au stăpânii dela guvernŭ asupra autonomiei bisericescĭ, cu care ai făcutŭ atâta gălăgiă în dietă!

—o—

Conferența episcopilorŭ catolicĭ. Cardinalulŭ-primate Vaszary a convocatŭ pe ḑiua de mâne, 19 Martie, o conferență a episcopilorŭ catolicĭ, carĭ, după cum se asigură, vorŭ merge toțĭ la Budapesta, mai alesŭ în vederea desbaterei din Camera magnațilorŭ a proiectelorŭ bisericescĭ pendente.

—o—

Exposiția Cooperatorilorŭ românĭ se va redeschide la 1 Mai viitorŭ în grădina Cismigiu. După deschiderea exposițiunei se va distribui esposanțilorŭ, într'o ḑi de sĕrbătóre, recompensele ce lĭ-au obținutŭ anulŭ trecutŭ. Distribuirea se va face în presența A. S. R. Principelui Ferdinand, președinte de onóre alŭ esposițiunei.

—o—

Seminarulŭ românŭ din Lipsca. La 18 Februarie, scrie „Timp.“, s'au închisŭ cursurile seminarului românŭ din Lipsca printr'o serată dată de d-lŭ dr. G. Weigand elevilorŭ sĕi. Fiind-că unulŭ dintre seminariștĭ, studentulŭ Dunker, care la esamenulŭ depusŭ pentru doctoratŭ a reușitŭ *magna cum laude*, tratândŭ cu unŭ deosebitŭ talentŭ tesa sa despre: „Gramatica macedo-română de M. Boiagi“, d-lŭ dr. Weigand a ținutŭ sĕ ridice întâiulŭ toastŭ în sănĕtatea d-sale, căcĭ a făcutŭ sĕ se distingă seminarulŭ românŭ și dorindŭ ca și ceilalțĭ seminariștĭ sĕ se siléscă a imita pe meritosulŭ lorŭ colegŭ. La acestŭ toastŭ a rĕspunsŭ d-lŭ Dunker, mulțămindŭ atâtŭ d-lui Weigand, câtŭ și d-nei Weigand, căreia mai cu sémă i-se datorescŭ aceste frumóse serate. Au mai vorbitŭ d lŭ Sakelarie, în limba română, d-lŭ Nicols în limba englesă, d-lŭ Papahagi în limba arumânéscă, cărora d-lŭ Weigand le-a mulțămitŭ în termenĭ fórte călduroșĭ. In urmă, gentila d-nă Sanzevicĭ, născută Cernavodeanu, fostă elevă a seminarului, a făcutŭ sĕ rĕsune sala de arii românescĭ, esecutate cu deosebită măestrie la piano. In semestrulŭ de vară, d-lŭ dr. Weigand va începe unŭ cursŭ asupra „Gramaticei istorice a limbei române“ și anume, întâiu va face „Fonetica ei“, ér în semestrulŭ de érnă va vorbi despre „Flexiune“.

—o—

Procesulŭ socialiștilorŭ dela Hodmezövásárhely, care a duratŭ 11 ḑile, s'a terminatŭ Sâmbăta trecută. Prin sentința tribunalului r. din Seghedinŭ, acusatulŭ principalŭ *Szánto-Kovács János* a fostŭ condamnatŭ pentru agitațiune în contra dreptului de proprietate și pentru împotrivire față cu autoritățile la *5 anĭ închisóre grea*, 500 fl. amendă și perderea oficiului pe timpŭ de 10 anĭ. Pentru împotrivire față de autoritățĭ au mai fostŭ condamnațĭ totŭ la închisóre grea încă 20 de socialiștĭ, și anume: unulŭ la 3 anĭ, unulŭ la 2 anĭ, patru inșĭ la câte 1 anŭ și șése lunĭ, unŭ-spre-ḑece inșĭ la câte 1 anŭ și trei inșĭ la câte 8 lunĭ. Au mai fostŭ condamnațĭ trei inșĭ la închisóre ușóră de câte 8—30 ḑile. Ceialalțĭ 36 acusațĭ au fostŭ achitațĭ. Cei condamnațĭ la închisóre grea au făcutŭ recursŭ, până la a căruia resolvare, afară de primulŭ acusatŭ, toțĭ ceialalțĭ au fostŭ lăsațĭ în libertate.

—o—

Banĭ risipițĭ de géba. Foile unguroscĭ aducŭ scirea, că Curtea de compturĭ din Budapesta a făcutŭ întrebare la ministeriulŭ de interne, că pe ce s'au cheltuitŭ cei *146,000 fl.*, carĭ au fostŭ luațĭ ca plus de cheltuelĭ din partea ministeriului de interne în decursulŭ anului 1894. In urma acestei întrebărĭ, ministrulŭ de interne a datŭ Curții de Compturĭ următórea lămurire: „Pentru scopulŭ de a-se năbuși *mișcările de naționalitate* și pentru a-se lua disposițiunile de lipsă, a fostŭ necesarŭ a-se institui despărțĕminte provisorie și garde nouĕ, adecă gruparea de trupe de gendarmi, mai alesŭ pe timpulŭ pertractării Memorandului. Er în urma epidemiei de coleră amenințătóre, a devenitŭ necesară instituirea de posturĭ de gendarmĭ. In urma tuturorŭ acestora, ministrulŭ de interne, pe basa autorisației, ce a primit'o dela consiliulŭ ministerialŭ, deja la finea anului precedentŭ a sporitŭ contingentulŭ gendarmeriei“........ De ce tóte acestea? De ce atâțĭ banĭ prădațĭ de géba? Pentru-ca gendarmii sĕ pótă sevêrși cu mai multă înlesnire barbarii de soiulŭ celei făcute cu părintele Popescu?

—o—

Inspectoratele generale ale trupelorŭ. Postulŭ unui inspectorŭ generalŭ alŭ armatei austriace, vacantŭ din incidentulŭ morții archiducelui-mareșalŭ Albrecht, nu va mai fi ocupatŭ de nimenĭ, și în casŭ de resbelŭ Majestatea Sa va lua însu-șĭ comanda supremă a armatei. Din contră însĕ s'au înființatŭ trei inspectorate generale ale trupelorŭ, carĭ în timpŭ de mobilisare se vorŭ preface în comande de armată. De-ocamdată, după cum anunțasemŭ în depeșa de alaltăerĭ, s'au numitŭ doi inspectorĭ generalĭ titularĭ, adecă br. Schönfeld și prințulŭ Windischgrätz.

—o—

Delegațiunile. Din parte oficiósă se anunță, că s'a stabilitŭ definitivŭ, ca delegațiunile austro-ungare sĕ se deschidă în Viena la 5 Iunie.

—o—

Inovațiunĭ la poște și telegrafe în România. In urma stăruinței directorului generalŭ alŭ poștelorŭ și telegrafelorŭ — scrie „Timpulŭ“ — peste douĕ sĕptĕmânĭ celŭ multŭ orașele Craiova și Iașĭ vorŭ fi legate cu capitala prin telefonŭ. De asemenea se va stabili o comunicațiă telefonică între Iașĭ și Botoșanĭ. Se vorŭ înființa *cărțĭ poștale de felicitare* și *depeșĭ poștale*, carĭ vorŭ sosi la destinație celŭ multŭ după o oră. Pentru a înlesni și mai multŭ comunicațiile telegrafice, se va scădé prețulŭ cuvêntului dela optŭ la cincĭ centime pentru tótă țéra, plusŭ o taxă de 25 banĭ pentru fiă-care telegramă.

—o—

Numire. Majestatea Sa a numitŭ pe d-lŭ Dr. *Iuliu Pușcariu*, subjude la judecătoria cercuală din Budapesta, jude la tribunalulŭ de acolo.

—o—

Biserica gr. catolică din Bușlia (?), comitatulŭ Maramureșului, după cum i-se anunță lui „Pest. Ll.“, a arsŭ de totŭ. Ea a fostŭ clădită din lemnŭ și nu era asigurată. S'a constatatŭ, că foculŭ l'a causatŭ unŭ țĕranŭ, care și-a lăsatŭ în biserică luléua arḑêndŭ.

—o—

Cerealele române în Italia. D. Cavaler Cesar Corinaldi, consululŭ românŭ din Turinŭ, a cerutŭ detalii mai multorŭ camere de comerciu din România asupra stocului de cereale pe care îlŭ are în acestŭ momentŭ România și care s'ar putea espedia în Italia. Scirea acésta va îmbucura multŭ pe agricultorii românĭ, de-órece se prevede unŭ esportŭ însemnatŭ de cereale în Italia și asigurarea unui sigurŭ venitŭ.

—o—

La sĕrbările din Kiel, Țarulŭ Rusiei va fi representatŭ prin marele duce *Alexis*, împĕratulŭ Franciscŭ Iosifŭ prin archiducele *Franciscŭ Ferdinandŭ d'Este*, regele Umberto prin ducele de *Genua* și regele Belgiei prin principele *Albert.* La marea revistă a armatei marine vorŭ lua parte *40,000 omenĭ*, și adecă: 12—13,000 matrosĭ germanĭ și 25—26,000 din personalulŭ marinei strĕine.

—o—

Impĕratulŭ Wilhelm contra fumatului. Din Berlinŭ se scrie, că împĕratulŭ Germaniei Wilhelm, prin cea mai nouă poruncă, interḑice oficierilorŭ și soldaților de rêndŭ fumatulŭ în stradele principale ale Berlinului. Wilhelm îșĭ motivéză ordinulŭ sĕu prin faptulŭ, că țigara îlŭ împiedecă pe soldatŭ la salutare.

—o—

Conferință monetară internațională. „Berliner Börsen-Courier“ vestesce, că în urma declarațiunilorŭ făcute în parlamentulŭ germanŭ de către cancelarulŭ imperiului, prințulŭ de Hohenlohe, guvernele confederate germane suntŭ de părere, sĕ se adreseze câtŭ de curêndŭ invitații puterilorŭ strĕine pentru o conferință monetară internațională. Suntŭ speranțe, că adesiunile vorŭ fi numĕróse, nu se scie însĕ, care va fi atitudinea Engliterei.

—o—

Concertulŭ Turolla. Programulŭ concertului, ce-lŭ dă artista Emma Turolla cu concursulŭ pianistului Wilhelm Ammermann Vinerĭ în 22 l. c. în sala nouă de concerte, va fi următorulŭ: 1) Ariă din „Cavaleria Rusticana“ de Mascagni (Ema Turolla); 2) Sonata E-moll op. 90 de Beethoven (W. Ammermann); 3). a) Ave Maria din „Othello“ de Verdi; b) Ariă din „Mephistophele“, de Boito (Emma Turolla); 4) Tarantellă din „Venezia a Napoli“, de Liszt (W. Ammermann); 5) Mare ariă din Gioconda, de Panchielli (Emma Turolla). Inceputulu la 8 óre séra.

Teatru germanŭ.

D-șóra Agatha Bârsescu ca óspe.

Brașovŭ, 5 (17) Martie.

De câte-va ḑile obiectulŭ predilectŭ de conversațiune în cercurile inteligente ale orașului nostru a fostŭ d-șóra Bârsescu. Lumea abia aștepta sĕ soséscă timpulŭ teatrului, pentru a se duce acolo, unde cu magică putere se simțiea atrasă de joculŭ măiestrei și genialei artiste. Și astăḑĭ, după depărtarea ei din Brașovŭ, ne aflămŭ încă sub farmeculŭ impresiunilorŭ primite în serile din urmă; fără de voiă ne pomenimŭ, că ne presentă fantasia mărețele scene, ce ni-au pĕtrunsŭ mai multŭ, acum din „Heimath“, acum din „Deborah“, orĭ „Dama cu cameliile“, séu ne vedemŭ éràșĭ transportațĭ la Tectosagĭ. Cele mai vii și mai adêncĭ impresiunĭ ni-le-a lăsatŭ însĕ d-șóra Barsescu ca „*Hero*“ în „Des Meeres und der Liebe Wellen“ (valurile mării și ale iubirei) de Grillparzer.

---

fiicele D-Vóstrĕ, sĕ binevoițĭ a lua parte la prânḑŭ împreună cu noi“.

Invitarea fù primită cu bună-voință. Prochoroff rugà pe pantofarŭ, sĕ ocupe locŭ și sĕ bea o céșcă de ceaiu și, mulțămită minunatului caracterŭ al lui Gottlieb Schulze dênșii în curênd începură a conversa în modulŭ celŭ mai confidențialŭ.

— „Cum vĕ merge cu industria D-Vóstrĕ?“ întrebà Adrian.

— „Ah!“ rĕspunse Schulze: „Scii, așa; nu mĕ potŭ plânge, deși marfa mea e cu totulŭ de altă natură, ca a D-Vóstrĕ; unŭ omŭ viu póte trăi și fără ghete, unŭ mortŭ însĕ nu póte fi lipsitŭ de unŭ cosciugŭ“.

— „Fórte adevĕratŭ!“ observà Adrian; „décă unŭ omŭ viu nu are cu ce sĕ-șĭ plătéscă ghetele, nu 'i se póte lua în nume de rĕu, decĭ umblă desculțŭ, dér unŭ mortŭ sĕracŭ primesce la orĭ-ce casŭ unŭ cosciugŭ“.

In acestŭ modŭ petrecură ei cât-va timpŭ. In sfîrșitŭ pantofarulŭ se ridicà și luându-șĭ rĕmasŭ bunŭ dela întreprinḑĕtorŭ, îșĭ reînoì invitarea.

(Va urma).

Dela primele scene până la cele din urmă, crescea în noi admirațiunea și adorațiunea pentru artistă.

Nu ne putemŭ închipuì pe „Hero", —preutésa templului Afroditei—mai majestósă, mai gingașă în simțirile ei, mai atrăgĕtóre și mai inocentă în momentele, când vrea sĕ-șĭ stăpânéscă pasiunea, mai naturală, când iubirea ei pentru Leandru totușĭ isbucnesce cu putere elementară, și se manifestă într'unŭ devotamentŭ nemărginitŭ; nu ni-o putemŭ închipuì pe „Hero" mai sublimă în lupta gigantică cu înclinarea ei pentru „Leandru", cu frica și gróza ce-o cuprinde, când îlŭ zăresce în turnulŭ mănăstirii, cu gingașa îngrijire pentru sórtea lui și cu nespusulŭ dorŭ, ce-o muncesce când adâncită în dulcĭ visurĭ îlŭ aștéptă sĕ revină, decâtŭ cum ni-a înfățișat'o d-șóra Bârsescu.

A trebuitŭ sĕ ne dicemŭ, că nu putea sĕ fiă deslegată mai perfectŭ gréua problemă psihologică, ce o are acéstă figură în opera poetului.

D-șóra Bârsescu a jucatŭ cu totŭ foculŭ temperamentului ei. In scenele din actulŭ din urmă a făcutŭ sĕ ne cutrierămŭ la strigătele de durere și de desperare ale lui „Hero", când îșĭ vede iubitulŭ ei mortŭ și când se desparte de elŭ.

După fiă-care actŭ artista fù întîmpinată și de nenumĕrate orĭ rechiămată de aplausele furtunóse ale publicului. La încheierea actului primŭ d-șóra Bârsescu primì o cunună mare și frumósă de laurĭ cu pantlicĭ late tricolore și cu inscripția: „Românii brașovenĭ — la revedere". Tot-odată 'i s'a datŭ unŭ darŭ prea drăgălașŭ din partea domnișórelorŭ române, unŭ cornŭ de abundanță lucratŭ în argintŭ și bogatŭ ornamentatŭ.

I-s'a făcutŭ artistei în séra acésta o călduróssă ovațiune și la eșirea ei din teatru. Publiculŭ în mare numĕrŭ o aștepta în foișorŭ și pe scărĭ, unde erau postațĭ studențĭ românĭ. Artista fù salutată cu strigărĭ entusiaste de „sĕ trăiască", carĭ au însoțit'o până pe stradă.

*

La scirea, că d-șóra Bârsescu plécă Duminecă după amédĭ cu trenulŭ acceleratŭ din Brașovŭ, publiculŭ românŭ, dame și domnĭ, precum și studențĭ românĭ au alergatŭ în numĕrŭ mare la gară ca sĕ-șĭ ia adio dela artistă. Despărțirea a fostŭ călduróssă. Când trenulŭ s'a pusŭ în mișcare, nesfîrșite urărĭ de „sĕ trăiască" au însoțitŭ pe artistă, care dela feréstra vagonului arunca florĭ între publiculŭ, ce forma unŭ șirŭ lungŭ dealungulŭ peronului. „La revedere!" au fostŭ ultimele cuvinte, cu carĭ d-șóra *Bârsescu* s'a depărtatŭ din mijloculŭ nostru, lăsândŭ cele mai frumóse impresiunĭ în urma ei.

*

Inainte de plecare, d-șóra *Bârsescu* ni-a adresatŭ următórele rêndurĭ:

Domnule Redactorŭ!

Dați'mĭ voiă a esprima, prin stimatulŭ D-vostre diarŭ, încă-odată mulțămirile mele fierbinți tuturorŭ acelorŭ distinșĭ domnĭ, dómne și domnișóre din societatea română a Brașovului, carĭ, în timpulŭ petrecerii mele aicĭ, 'mĭ-au datŭ dovedĭ de simpatiă, pentru mine atâtŭ de prețióse și onorătóre, precum și regretele mele, că plecarea grabnică nu mi-a permisŭ a mulțămi fiă-căruia în parte.

Brașovŭ, 5(17) Martie 1895.

A d-vóstre devotată
Agatha Bârsescu.

„Albina",

institutŭ de creditŭ și de economii în Sibiiu.

Raportulŭ Consiliului de administrațiune către adunarea generală a acționarilorŭ din 27 Martie 1895.

Domnilorŭ acționarĭ! Anulŭ espiratŭ s'a născutŭ în curentulŭ lipsei de numerarŭ și totŭ ast-felŭ s'a și terminatŭ. In generalŭ a fostŭ unŭ anŭ rĕu economicŭ, cu recoltă și prețurĭ slabe, ér în vecina Româniă, ale cărei raporturĭ economice au efectŭ și în comunele nóstre mărginașe, cu deosebire asupra capitalelorŭ, carĭ în timpurĭ normale se plaséză la institutele de banĭ, — a fostŭ o adevĕrată crisă economică. De aicĭ, și din împrejurarea, că în cursulŭ anului întregŭ în capitală numerarulŭ a fostŭ mai scumpŭ, decâtŭ normalŭ, ér în provincie fórte căutatŭ, provine, că depunerile spre fructificare, carĭ în anii precedențĭ se urcau mereu, au scădutŭ puținŭ cu neînsĕmnata sumă de fl. 13,000.

Ținêndŭ contŭ de aceste împrejurărĭ fórte grele pentru clientela nóstră, aprópe întrégă agricultorĭ, a trebuitŭ sĕ fimŭ pregătițĭ și la aceea, că debitorii noștri, avisațĭ la recoltă, nu vorŭ fi în stare sĕ amortiseze regulatŭ din capitalŭ, decĭ ne-amŭ restrînsŭ afacerile relativŭ la acordarea de împrumuturĭ nouĕ, îngrijindu-ne de reserve suficiente, ca eventualŭ sĕ putem întîmpina orĭ-ce greutățĭ. Acésta esplică reducerea escomptului de cambii și alŭ creditului personalŭ țĕrănescŭ, aprópe paralisate de-altmintrelea cu urcarea împrumuturilorŭ hipotecare, a creditelorŭ cambiale cu acoperire hipotecară și a creditelorŭ de contŭ curentŭ. Cu tóte acestea însĕ beneficiulŭ netŭ s'a urcatŭ, ér la asta a contribuitŭ în modŭ esențialŭ și sistemulŭ realŭ usitatŭ la institutulŭ nostru la calcularea intereselorŭ transitorie și scóterea din circulațiune a scrisurilorŭ fonciare de 6%, din carĭ, în anulŭ espiratŭ, am rescumperatŭ restulŭ de fl. 250,000.

Vĕ aducemŭ la cunoscință, că amŭ sistemisatŭ relutŭ de cuartirŭ pentru acei funcționarĭ și servitorĭ ai institutului, carĭ nu capĕtă cuartirŭ în natură, o necesitate acésta de multŭ reclamată, care până acì se provedea în altă formă.

Pentru a potența zelulŭ funcționarilorŭ și a combina interesulŭ lorŭ personalŭ cu cela alŭ institutului, §-fulŭ 62 lit. *d)* din statute provede pentru ei o tantiemă de 2% din profitulŭ netŭ. Numĕrulŭ funcționarilorŭ îndreptățițĭ la acéstă tantiemă la începutŭ era de 2—3, cu desvoltarea institutului însĕ a crescutŭ mereu și astădĭ este de 23. Prin sporirea continuă a funcționarilorŭ, deși lucrulŭ și rĕspunderea lorŭ crescea, tantiema individuală scădea, din care motivŭ direcțiunea, considerândŭ și scumpetea traiului, care din anŭ în anŭ progreséză atâtŭ aicĭ, câtŭ și în Brașovŭ, de unŭ șirŭ de anĭ cerea dela adunarea generală o remunerațiune extra pentru funcționarĭ, ca adausŭ la tantiema lorŭ de 2%, o remunerațiune, carea cam corespundea chiriei cuartirului lorŭ.

Din echitate decĭ, către aceștĭ muncitorĭ ai institutului și pentru a le asigura dotațiunea usitată, direcțiunea a credutŭ de sositŭ timpulŭ, ca sĕ le sistemiseze și relutŭ de cuartirŭ, și l'a sistemisatŭ egalŭ cu 20% alŭ salarului lorŭ fundamentalŭ. Credemŭ, că și d-vóstră sunteți de acordŭ cu noi, când susținemŭ, că acéstă sistemisare s'a făcutŭ în interesulŭ institutului.

Celŭ mai însemnatŭ dintre obiectele, asupra cărora avețĭ sĕ decidețĭ, este propunerea pentru *urcarea capitalului socialŭ*. Este unŭ postulatŭ alŭ timpului și alŭ situațiunii institutului nostru acéstă urcare. Prestigiulŭ, ce și-l'a câștigatŭ institutulŭ nostru cu luptă intensivă și onestă în cursŭ de 23 anĭ, desvoltarea afacerilorŭ lui, apoi legitima considerare, ce datorimŭ intereselorŭ deponențilorŭ și creditorilorŭ noștri, în fine soliditatea nóstră reclamă imperiosŭ, ca și noi, urmândŭ esemplulŭ altorŭ institute de banĭ consolidate, sĕ sporimŭ capitalulŭ socialŭ. Direcțiunea propune deocamdată urcarea capitalului socialŭ la duplulŭ celui actualŭ, adecă *sporirea lui cu fl. 300.000*, împărțițĭ în 3000 acțiunĭ noue a florinĭ 100.

Astfelŭ, după-ce acționarii actualĭ, în sensulŭ §-lui 7 din statute „au dreptŭ de preferință la primirea acțiunilorŭ emisiunei noue în prețulŭ lorŭ nominalŭ în proporțiunea acțiunilorŭ, ce posedŭ din emisiunile precedente". — fiăcare acționarŭ va puté acuira atâtea acțiunĭ noue, câte acțiunĭ vechĭ are, cu prețulŭ de fl. 100 de acțiune, deși considerândŭ averea actuală a institutului și rentabilitatea acțiunilorŭ, acelea represintă o valóre multŭ mai mare.

Ținêndŭ contŭ de disposițiunile §-lui 9 din statute, noulŭ capitalŭ socialŭ numai la 1 Iulie 1896 va fi întregŭ vĕrsatŭ, pe când cu ajutorulŭ fondului specialŭ de reservă va fi creatŭ și fondulŭ de garanță pentru scrisurĭ fonciare de fl. 200,000; și astfelŭ la acelŭ datŭ vomŭ dispune de capitalŭ socialŭ fl. 600,000, fondŭ de garanță pentru scrisurile fonciare fl. 200,000; fondŭ generalŭ de reservă fl. 100,000, fondŭ de pensiunĭ pentru funcționarĭ peste fl. 100,000 — totalŭ *peste unŭ milionŭ florinĭ*, plusŭ fondŭ specialŭ de reservă, ceea ce va contribui multŭ la desvoltarea sănĕtósă a operațiunilorŭ nóstre, și va potența creditulŭ de care în așa mare mĕsură ne bucurămŭ și astădĭ la băncĭ și la marele publicŭ, care îșĭ încredințéză administrațiunei nóstre economisările sale.

Urcarea capitalului socialŭ în modulŭ propusŭ de noi invólvă și modificarea §-lui 6 din statute. Decĭ, folosindŭ ocasiunea, vĕ presentămŭ și o propunere pentru modificarea statutelorŭ, atâtŭ în punctulŭ indicatŭ, câtŭ și în alte disposițiunĭ ale statutelorŭ vechĭ, primindŭ unele schimbărĭ reclamate de pracsă și de desvoltarea operațiunilorŭ institutului.

Cifra profitului net nĭ-arŭ permite urcarea dividendei în mĕsură considerabilă. Direcțiunea crede însĕ, că interesulŭ bine priceputŭ alŭ acționarilorŭ este *observarea tradițiunilorŭ conservatóre ale institutului*, care culminéză întru asigurarea prestigiului câștigatŭ prin crearea de fondurĭ, carĭ garantéză creditulŭ institutului, mulțămindu-se cu dividendă moderată. De aceea urcândŭ dividenda numai cu 1% și de astă-dată vĕ propunemŭ dotarea fondului specialŭ de reservă în modŭ estraordinarŭ cu *peste fl. 38,000*, carele astfelŭ alimentatŭ în anulŭ viitorŭ va trece peste fl. 200,000 și ne va elibera suma de fl. 200,000 din capitalulŭ socialŭ, vinculată în sensulŭ §-lui 97 din statute dreptŭ fondŭ de garanță alŭ scrisurilorŭ fonciare.

La efecte amŭ avutŭ profitŭ de cursŭ: la centrală fl. 6,192 și 30 cr., la filială fl. 2945 și 18 cr., totalŭ 9,137 fl. 48 cr., care s'a contatŭ la fondulŭ specialŭ de reservă.

După ordinea vechimei esŭ din consiliulŭ de direcțiune domnii *Alesandru Lebu* și *Petru Nemeșŭ*, carĭ în sensulŭ §-lui 36 din Statute se potŭ realege.

Din pretensiunile avute contra a patru firme comerciale falite în 1893 în piața Sibiului, în cursulŭ anului espiratŭ s'au încassatŭ fl. 52,654 și 78 cr. și mai restéză contra două masse concursuale fl. 20,486, 53 cr., din carĭ circa fl. 8000 suntŭ asigurațĭ și prin hipotecă. Sperămŭ, că în cursulŭ anului curentŭ se va limpedi și acéstă posițiune. Acestea premise, ne luămŭ voiă a vĕ espune mișcarea operațiunilorŭ principale la cursulŭ anului 1894.

(Va urma.)

Convocare.

Adunarea generală pentru 1894 a Reuniunei române de gimnastică și cântărĭ nu s'a putut ținea la 5 Martie v. din lipsa de membri în numĕrŭ cerutŭ de statute. De aceea se convócă de nou pe Duminecă în 12 Martie v. c. la 11 óre a. m. în sala de desemnŭ cu acelŭ adausŭ, că cu acéstă ocasiune, în înțelesulŭ statutelorŭ, Adunarea va lua concluse cu atâțĭ membri, câțĭ vorŭ fi presențĭ.

Brașovŭ, în 6 Martie 1895.

N. Bârseanŭ, secretarŭ. *G. Chelariu*, v.-președinte.

DIVERSE.

Unŭ turnŭ-Eiffel în Japonia. In aducere aminte de resbelulŭ victoriosŭ contra Chinei, unŭ grupŭ de patriоțĭ japonezĭ au hotărîtŭ sĕ ridice în Tokis unŭ turnŭ, care sĕ fiă construitŭ analogŭ cu turnulŭ lui Eiffel și sĕ aibă o înălțime de 1000 urme. In parterŭ se vorŭ ține esposițiunĭ de producte naționale, pe când în caturĭ se va arangia o galeriă pentru busturile Japonesilorŭ renumițĭ. Spesele au de gândŭ a-le acoperì pe calea subscripțiunilorŭ.

Recolta cafelei din 1894. După o statistică publicată în New York, recolta cafelei ar fi fostŭ în 1894 superióră consumației. In lumea întrégă s'ar fi recoltatŭ 12,500,000 de sacĭ, contra 10,500,000 consumațĭ. Brasilia intră în suma generală cu 8,000,000 sacĭ, dintre carĭ 3.400,000 revinŭ Statului Rio de Janerio, 3,700,000 Statului San-Paolo, 350,000 Bahiei, 350,000 Espirintului-Santo și Cearei; Mexiculŭ, Costa Rica și restulŭ Americei centrale dau 1,500,000 sacĭ; Venezuela 800,000; Porto-Rico 150,0000; Iava și Indiile Olandese unŭ milionŭ; Ceylon, Manilla, Bourbon 320,000 Africa numai 220.000 de sacĭ.

Sĕrutulŭ. In timpulŭ din urmă s'a tractatŭ fórte multŭ în publicŭ asupra sĕrutului din punctŭ de vedere moralŭ, dramaturgŭ și esteticŭ, de aceea nu va fi neinteresantŭ a supune sĕrutulŭ și unei scrutărĭ filologice. E fórte caracteristicŭ, că limbile mai noue din Sudul și S.-Vestulŭ Europei suntŭ fórte sĕrace de vorbe pentru indicarea sĕrutului. De unde póte sĕ vină acésta? Chiar și Romanii, acelŭ poporŭ seriosŭ, avea trei numirĭ frumóse pentru sĕrutŭ: *osculum*, *suavium* și *basium*. Urmașii lorŭ, Italienii, lăsară osculum și suavium sĕ piéră, și formară numai din basium puținŭ moralulŭ lorŭ *baccio*. Chiar așa e și la Spaniolii pasionațĭ; și ei au numai noțiunea *beso* derivată din basium. Portugesulŭ a adoptatŭ pe lângă *bejo* și pe *osculo*. Mai sĕrmanĭ suntŭ Francesii, deórece ei într'atâta au profanatŭ cuvêntulŭ lorŭ *baiser*, încâtŭ fără de adausŭ, nicĭ nu se póte întrebuința. Popórele germane asemenea nu se potŭ mândri în punctulŭ acesta, neavêndŭ, afară de *Kuss*, în realitate nicĭ unŭ altŭ terminŭ, deóre-ce *Mundschi*, *Busch*, *Buserl*, apoi *pipen*, *schmugeln*, *schnutzen*, carĭ tóte se referŭ la sĕrutŭ, nu suntŭ altŭ-ceva, decâtŭ provincialisme. Englesii, carĭ răpescŭ cuvinte din tóte limbile și le încorporéză la limba lorŭ, cu privire la sĕrutŭ au fostŭ fórte modeștĭ; ei n'au, decâtŭ cuvintele *niss-smack* și *smick-smack*, împrumutate dela Germanĭ. Cu ceva mai bogatŭ e Olandesulŭ rece, căcĭ afară de *Nus*, *Nusje*, mai are și *Zoen* și *Zoentje* ca diminutivŭ. Popórele slave tóte suntŭ mai bogate în terminĭ pentru tóte gradurile de iubire și gingășiă. Așa d. e. limba vendică pentru sĕrutŭ are terminii: *lubiti*, *objemati*, *Kushuvati* și *lubuvati*. In vocabularulŭ latino-italiano-iliricŭ a lui I. Stulli aflămŭ pentru sĕrutŭ următorii terminĭ slavĭ: *ustca*, *rilla*, *rillica*, *celoa*, *ljubuc*, *celivanje*, *celovanje*, *ljubljenje*, *poljubljenje* și *Kusces*. Și e de notatŭ că autorulŭ acestui vocabularŭ e călugărŭ franciscanŭ!

Literatură.

In tipografia G. A. Lăzăreanu din Bucurescĭ (Str. Episcopiei 3) a apărutŭ: **George Stephonsen** (inventatorulŭ locomobilei și alŭ căilorŭ ferate), **viéța și operele sale**. Conferință ținută în ședința publică a societății sciințifice literare „Tinerimea Română", urmată de o dare de sémă asupra societății de ajutorŭ reciprocŭ a funcționarilorŭ căilorŭ ferate române, de *Ionŭ G. Neamțu*. Prețulŭ 1 leu.

*

In editura librăriei *H. Steinberg* din Bucurescĭ (Str. Șelarĭ 18) a apărutŭ: **Amintirĭ din Italia** (Giosuè Carducci), de *Neculai Iorga*. Unŭ volumŭ esteticŭ, conținêndŭ vre-o șepte capitole diferite. Prețulŭ 1 leu.

*

A apărutŭ Nr. 6 alŭ revistei literare-beletristice pentru familiă „**Rândunica**" cu următorulŭ sumarŭ: Ana, de Marg. Moldovanŭ; Tirăniă, de Ilie Demetrescu; Judele Zăbunŭ, de I. E. Prodanŭ; Dorŭ de mórte! de I. Scurtu; George Dandinŭ, séu bărbatulŭ înșe'atŭ (trad.), de Iosifŭ Schiopulŭ; Décă nu pĕtrunde, de P. O. Bocoa; Rămurele: Sărutare de regină, de I. Costinŭ; Feliurite, de * * * „Rândunica" apare în Sibiiu, de trei orĭ pe lună și e redactată de d-lŭ Silvestru Moldovanŭ. Conținutulŭ ei e variatŭ, amusantŭ și instructivŭ. Prețulŭ abonamentului e pe anŭ 6 fl., pe ½ anŭ 3 fl., pe ¼ anŭ 1 fl. 70 cr.

Proprietarŭ: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactorŭ responsabilŭ: **Gregoriu Maiorŭ.**

Cursulŭ losurilorŭ private

din 13 Martie 1895.

	cump.	vinde.
Basilica . . .	8.70	8.90
Creditŭ	200.—	201.—
Clary 40 fl. m. c. . .	59.—	60. -
Navig. pe Dunăre . .	—.—	160.—
Insbruck	27.—	—.—
Krakau	26.50	27.50
Laibach	25.—	26.25
Buda	62.50	64 25
Palffy	58.75	60.25
Crucea roșie austr. .	18.—	18.60
dto ung. . .	11.75	12.
dto ital. . .	13.—	13.50
Rudolf . . .	23.75	24 75
Salm	71.—	73.—
Salzburg	27.—	27 75
St. Genois . . .	73 25	74.—
Stanislau	—.—	—.—
Trieitine $4^1/_2$% 100 m. c.	150.—	—.—
dto 4% 50 .	70.—	—.—
Waldstein . . .	51.—	52.50
Sêrbescĭ 3% . . .	43 25	44.25
dto de 10 francĭ	- .—	—.—
Banca h. ung. 4%	132 50	133.50

Cursulŭ la bursa din Viena.

Din 16 Martie 1895.

Renta ung. de aurŭ 4% . . .	124.35
Renta de corone ung. 4% . . .	99.10
Impr. căil. fer. ung. în aurŭ $4^1/_2$% .	127.50
Impr. căil. fer. ung. în argint $4^1/_2$%	104.25
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	125.40
Bonurĭ rurale ungare 4% . . .	98.60
Bonurĭ rurale croate-slavone. . .	99.25
Imprum. ung. cu premii	162.—
Losurĭ pentru reg. Tisei și Segedin.	153 25
Renta de hârtie austr.	101.60
Renta de argint austr.	101 80
Renta de aur austr.	125.10
Losurĭ din 1860	159.—
Acții de ale Băncei austro ungară.	1061.—
Acții de-ale Băncei ung. de creditŭ.	467.75
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	398.10

Napoleondorĭ.	9.77
Mărcĭ imperiale germane . . .	$60.32^1/_2$
London vista	123.35
Paris vista	48.87
Rente de corone austr. 4%. . .	101.20
Note italiene.	46.50

Cursulŭ pieței Brașovŭ.

Din 18 Martie 1895.

Bancnote rom.	Cump.	9.72	Vênd.	9.76
Argint român.	Cump.	9.68	Vênd.	9.72
Napoleon-d'orĭ	Cump.	5.76	Vênd.	—.—
Galbenĭ	Cump.	5.75	Vênd.	5.89
Ruble rusescĭ	Cump.	131	Vênd.	—.
Mărcĭ germane	Cump.	60.—	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	101.75

Nr. 71—1895.

Concursŭ.

Pentru **ocuparea postului de administratorŭ la băile de aburŭ și de vană**, din Grôverĭ, suburbiulŭ Scheiŭ, din Brașovŭ, se escrie concursŭ cu terminŭ **până în 18 Martie 1895** stilŭ vechiŭ.

Acestŭ administratorŭ trebue se scie limbele: română, maghiară și germană, și are se depună o cauțiune de 500 fl v. a.

Suplicile au sĕ se adreseze către subscrisa Eforiă scolară, în biuroulŭ căreia se póte lua informațiune despre beneficiile și despre indatoririle legate de acéstă postŭ.

Brașovŭ, 2(14) Martie 1895.

Eforia șcólelorŭ centrale române ort. res.

655,1—3

Invitare la abonamentŭ!

Cu 1 Ianuarie 1895 se începe unŭ nou abonamentŭ

la

„VATRA"

fóiă ilustrată pentru familii.

„VATRA" îndeplinindŭ tóte condițiunile cerute unei foi ilustrate pentru familiĭ, fiind redactată cu multă îngrijire de unii din cei mai apreţiaţi scriitorĭ românĭ, avêndŭ tot-déuna unŭ sumarŭ bogatŭ, variatŭ și instructiv, pe lângă o sumă considerabilă de ilustrațiunĭ splendidŭ reușite, **dintre carĭ o mare parte originale**, referitóre atât la istoria némului românescŭ, câtŭ și la artele, industria și evenimentele însemnate de actualitate din țéră și pe unde locuescŭ Românĭ; **este cea mai rĕspândită revistă ilustrată și ocupă I-ulŭ locŭ în literatura beletristică română.**

„VATRA," apare **de 2 orĭ pe lună, în fascicule întregĭ**, de câte 4 colĭ marĭ 4°, tipărite luxosŭ pe hârtie extra-velină.

Pentru Austro-Ungaria:

Costulŭ abonamentului pe unŭ anŭ este . . . fl. 12

„ „ „ 1/2 „ „ . . . „ 6

Cei ce dorescŭ a se abona, suntŭ rugațĭ sĕ binevoiéscă a trimite costulŭ abonamentului, prin **mandatŭ postalŭ** la librăria **editóre, C. Sfetea, Bucurescĭ**, *căcĭ „Vatra" nu se trimite de câtŭ celorŭ carĭ plătesc abonamentul înainte.*

Colecțiĭ din anulŭ I. alŭ „Vetrii" se mai găsescŭ *broșate* cu 12 fl., luxos *legate* cu 13 fl., ér' numai scórțele cu fl. 1.50.

600,20—30

Sosirea și plecarea trenurilorŭ în Brașovŭ.

Sosirea trenurilorŭ în Brașovŭ:

1. Dela Pesta la Brașovŭ:

Trenulŭ de persóne: 8 óre diminéța.
Trenulŭ accel.: 2 óre 9 min. după am.
Trenulŭ mixtŭ: 10 óre 25 minute séra.
Tr. exp. Românŭ: 5 óre 07 m. diminéța.

2. Dela Bucurescĭ la Brașovŭ:

Trenulŭ accel: 2 óre 18 min. după am
Trenulŭ mixtŭ: 7 óre 1 minute séra.
Trenulŭ accel.: 10 óre 37 minute séra.
Tr. expr. Românŭ: 10 óre 19 m. séra.

3. Dela Zĕrnescĭ la Brașovŭ.

Trenulŭ mixtŭ: 7 óre 36 min. diminéța.
Trenulŭ mixtŭ: 1 óră 44 min. după am.
Trenulŭ mixtŭ: 0 óre 00 min. séra.

Dela Brașovŭ la Ch.-Oșorheiu.

Trenulŭ de persóne: 3 óre 10 după am.
Trenulŭ mixtŭ: 8 óre 50 minute dimin.
Trenulŭ mixtŭ: 4 óre 50 min. dimin.

Plecarea trenurilorŭ din Braș.

1. Dela Brașovŭ la Pesta

Trenulŭ mixtŭ: 5 óre 8 min. diminéța.
Trenulŭ accel.: 2 óre 45 min. după am.
Trenulŭ de persóne: 7 óre 43 min. séra.
Tr. expr. Românŭ: 10 óre 26 min. séra.

2. Dela Brașovŭ la Bucurescĭ:

Trenulŭ accel.: 4 óre 59 minute dimin.
Trenulŭ mixtŭ: 11 óre înainte de amédĭ.
Trenulŭ accel.: 2 óre 19 min. după am.
Tr. expr. Românŭ: 5 óre 14 m. dimin.

3. Dela Brașovŭ la Zĕrnescĭ:

Trenulŭ mixtŭ: 8 óre 35 min. diminéța.
„ „ 4 „ 55 m. după am.
Trenulŭ mixtŭ: 0 óre 00 min. séra.

4. Dela Ch.-Oșorheiu la Brașovŭ.

Trenulŭ mixtŭ: 8 óre 19 min. dimin.
Trenulŭ de persóne: 1 óră 51 m. d. am.
Trenulŭ mixtŭ: 7 óre 20 min. séra.

Órele de cassă dela 8—1.

Birourile: Têrgulŭ botelorŭ nr. 22, etagiulŭ I.

Giro-Conto la banca Austro-Ungară.

„ALBINA"

INSTITUTŬ DE CREDIT ȘI DE ECONOMIĬ

FILIALA BRAȘOVŬ

Cec-Conto la postă **Nr. 505.**

primesce depunerĭ spre fructificare pe lângă $4^1/_2$% netto, solvindŭ însașĭ darea de interese;

sconteză polițe comerciale cu $5^1/_2$%;

accórdă imprumuturĭ cambiale și cambial-ipotecarĭ cu 6%;

deschide credite în cont corrent sub cele maĭ avantagióse condițiunĭ;

accórdă împrumuturĭ pe hârtiĭ de valóre, monede, giuvaere și mărfurĭ cu 6%;

cumpĕră și vinde cu prețurile cele mai convenabile **monede și hârtii de valóre** indigéne și străine, în specialŭ de cele românescĭ;

rĕscumpĕră fără nicĭ o detragere **cupóne, escomptéză cupóne** înainte de scadență, și

cumpĕră cu celŭ mai urcatŭ prețŭ **cupóne dela efecte române;**

efectuéză în modulŭ celŭ mai culantŭ **încassărĭ și plățĭ** pe piețele din țéră și streinătate;

esecută în comisiune orĭ-ce **însărcinărĭ de bancă** sub cele mai ieftine condițiunĭ;

închiriéză magazine și locurĭ libere de depou, pe teritoriulŭ sĕu **strada Gării Nr. 45,** care, situatŭ nemijlocitŭ lângă gara drumului de fierŭ de statŭ, e legatŭ prin șine proprii cu acésta și investitŭ cu dreptulŭ de vămuire și cântărire oficiósă prin organele drumului de fierŭ de statŭ;

primesce în calitatea sa ca representanță principală a societății de asigurare EQUITABLE din New-York **oferte pentru asigurărĭ pe viéță** sub condițiunile favorabile, particulare a acestei societățĭ.

Onorabilelorŭ administrațiunĭ de fondurĭ și p. t. D-lorŭ capitaliștĭ le recomandă pentru plasarea de capitale

Scrisurile fonciare de 5% ale „Albinei"

ale cărorŭ cupóne sĕ rĕscumpĕră semestrulŭ fără nicĭ o detragere, și carĭ se află de vêndare în cursul dilei a bursei din Budapesta, în piese de 500, 1000 și 2000 de corone. Comparêndŭ cursurile și produsulŭ celorlalte efecte indigene, se póte susținea cu totŭ dreptulŭ, că

Scrisurile fonciare „Albina" de 5%

suntŭ ađĭ relativŭ cele mai ieftine și totodată mai productive din efectele cotate la bursa din Budapesta.

Bonitatea absolută a foncierelorŭ „Albina" e garantată prin valórea celŭ puținŭ întreită a ipotecelorŭ pe basa cărora se esmitŭ, prin fondulŭ specialŭ de asigurare a scrisurilorŭ fonciare care e de fl. 200 000 și în fine prin totalitatea orĭ și căreĭ alte averĭ a institutuluĭ.

6 *

Órele de cassă dela 8—1.

Birourile: Têrgulŭ botelorŭ nr. 22, etagiulŭ I.

ABONAMENTE

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI"

Prețulŭ abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei lunĭ.	3 fl. —
Pe șése lunĭ	6 fl. —
Pe unŭ anŭ	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei lunĭ.	10 fr.
Pe șése lunĭ	20 fr.
Pe unŭ anŭ.	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe anŭ.	2 fl. —
Pe șése lunĭ	1 fl. —
Pe trei lunĭ	50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe anŭ.	8 francĭ.
Pe șése lunĭ	4 francĭ.
Pe trei lunĭ	2 francĭ.

Abonamentele se făcŭ mai ușorŭ și mai repede prin **mandate poștale.**

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoiéscă a scrie adresa lămuritŭ și a arăta și poșta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei."

Tipografia A. Mureșianu, Brașovŭ.